Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
JULIANE KOKOTT
prednesené 21. mája 2015 [1]

**Vec C-251/14**

**György Balázs**
**proti**
**Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Maďarsko)]

„Aproximácia právnych predpisov — Smernica 98/70/ES — Kvalita benzínu a naftových palív — Dodatočné kvalitatívne požiadavky vnútroštátnej technickej špecifikácie — Smernica 98/34/ES — Postup pri informovaní v oblasti technických noriem a predpisov“

## I – **Úvod**

1. Rozdielne špecifikácie palív členských štátov môžu obmedziť vnútorný trh. Z tohto dôvodu je účelom smernice o palivách [2] odstrániť určité prekážky obchodu v oblasti palív stanovením špecifikácií. Aj európska normalizačná politika, ako ju sledujú normalizačné organizácie, ktoré Únia uznala, má v zásade uľahčiť voľný pohyb tovarov a služieb. [3]

2. Norma pre naftové palivá, ktorú prijal Európsky výbor pre normalizáciu (ďalej len „CEN“), obsahuje nad rámec požiadaviek smernice o palivách špecifikáciu teploty vzplanutia naftového paliva. Maďarsko prevzalo túto normu CEN vnútroštátnou normou, ktorá je v zásade dobrovoľne uplatniteľná. Špecifikácia teploty vzplanutia je pre predaj nafty na čerpacích staniciach záväzná až tým, že maďarská úprava odkazuje na poslednú uvedenú normu.

3. V tomto konaní preto vzniká v prvom rade otázka, či je záväznosť takej špecifikácie zlučiteľná so smernicou o palivách.

4. Vnútroštátny súd okrem toho predkladá otázky týkajúce sa požiadaviek, ktoré smernica 98/34/ES o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov [4] kladie na vnútroštátnu právnu úpravu, ktorou sa špecifikácie uvedené v norme vyhlasujú za právne záväzné.

1 — Jazyk prednesu: nemčina.

2 — Smernica 98/70/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 1998 týkajúca sa kvality benzínu a naftových palív, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/12/ES (Ú. v. ES L 350, s. 58; Mim. vyd. 13/023, s. 182), zmenená a doplnená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa podľa rozhodnutia Rady 1999/468/ES upravujú ustanovenia týkajúce sa výborov, ktoré pomáhajú Komisii pri výkone jej vykonávacích právomocí ustanovených v nástrojoch, ktoré podliehajú postupu uvedenému v článku 251 Zmluvy o založení ES (Ú. v. EÚ L 284, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 447).

3 — Pozri Všeobecné usmernenia spolupráce medzi CEN, CENELEC a ETSI a Európskou komisiou a Európskym združením voľného obchodu z 28. marca 2003 (Ú. v. EÚ C 91, s. 7.)

4 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 204, s. 37; Mim. vyd. 13/020, s. 337), zmenená a doplnená smernicou 2006/96/ES z 20. novembra 2006, ktorou sa z dôvodu pristúpenia Bulharska a Rumunska upravujú určité smernice v oblasti voľného pohybu tovaru (Ú. v. EÚ L 363, s. 81).

## II – **Právny rámec**

### A – *Právo Únie*

#### 1. Smernica o palivách

5. Účel smernice o palivách sa v jej odôvodnení 1 opisuje takto:

„Keďže rozdiely medzi právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami prijatými členskými štátmi o špecifikáciách konvenčných a alternatívnych palív používaných motorovými vozidlami vybavenými zážihovými a vznetovými motormi vytvárajú prekážky obchodu v Spoločenstve a môžu takto priamo ovplyvniť vytváranie a fungovanie vnútorného trhu a schopnosť medzinárodnej súťaživosti európskych motorových vozidiel a rafinérií; keďže podľa ustanovení článku 3b zmluvy sa z tohto dôvodu javí nevyhnutnou aproximácia právnych predpisov v tejto oblasti“.

6. Odôvodnenie 2 znie:

„keďže podľa článku 100a ods. 3 zmluvy, návrhy Komisie zamerané na vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu týkajúce sa medzi iným ochrany zdravia a životného prostredia vychádzajú z vysokej úrovne ochrany“.

7. V odôvodnení 20 sa uvádza:

„keďže s cieľom ochrany zdravia ľudí a/alebo životného prostredia v niektorých aglomeráciách alebo v určitých ekologicky citlivých oblastiach so špecifickými problémami s kvalitou ovzdušia by malo byť členským štátom umožnené, podľa postupu uvedeného v tejto smernici, požadovať povolenie predaja paliva, len ak spĺňa prísnejšie technické špecifikácie, ako sú stanovené touto smernicou; keďže tento postup predstavuje odchýlku od informačného postupu daného v smernici 98/34/ES…“

8. V článku 1 smernice o palivách sa upravuje rozsah jej pôsobnosti, pričom sa stanovuje:

„Táto smernica stanovuje technické špecifikácie týkajúce sa zdravia a životného prostredia pre palivá používané v motorových vozidlách vybavených zážihovými a vznetovými motormi.“

9. Kvalita motorovej nafty sa v článku 4 ods. 1 písm. e) smernice o palivách upravuje takto:

„Najneskôr do 1. januára 2009 zabezpečia členské štáty…, aby motorová nafta mohla byť uvedená na trh na ich území, iba ak spĺňa environmentálne špecifikácie ustanovené v prílohe IV okrem obsahu síry, ktorý musí byť maximálne 10 mg/kg.“

10. Článkom 5 smernice o palivách sa upravuje voľný obeh palív:

„Žiadny členský štát nesmie zakázať, obmedziť alebo brániť uvedeniu na trh palív, ktoré spĺňajú požiadavky tejto smernice.“

11. Článkom 6 smernice o palivách sa povoľuje členským štátom za určitých podmienok stanoviť prísnejšie environmentálne špecifikácie ako tie, ktoré sa predpisujú v smernici.

12. V prílohe IV smernice o palivách sa uvádzajú environmentálne špecifikácie pre palivá predávané na trhu a používané pri vozidlách vybavených zážihovými motormi. Hodnoty limitov sa stanovujú pre tieto parametre: cetánové číslo, hustota pri 15 °C, destilácia, polycyklické aromatické uhľovodíky a obsah síry.

13. Smernica o palivách bola zmenená a doplnená smernicou 2009/30/ES [5] (ďalej len „smernica 2009/30“). Táto pozmeňujúca smernica podľa jej článku 5 nadobudla účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*, t. j. 25. júna 2009, a podľa článku 4 sa mala prebrať do 31. decembra 2010. V tomto prípade, ktorý vznikol na základe kontroly spotrebnej dane 5. októbra 2009, sa neuplatní, pretože Maďarsko prebralo smernicu o palivách až zákonmi z rokov 2010 a 2011. [6]

14. Treba však upozorniť na odôvodnenie 31 smernice 2009/30, pretože sa vzťahuje na normu CEN EN 590, o ktorú v tomto konaní ide:

„Je vhodné prispôsobiť prílohu IV k smernici 98/70/ES tak, aby umožňovala uvádzať na trh motorové nafty s vyšším obsahom biopalív (‚B7‘), ako stanovuje norma EN 590:2004 (‚B5‘). Túto normu by bolo potrebné primerane aktualizovať a mala by taktiež stanoviť hraničné hodnoty pre technické parametre, ktoré nie sú zahrnuté v uvedenej prílohe, ako je oxidačná stabilita, bod vzplanutia, uhlíkový zvyšok, obsah popola, obsah vody, celkový obsah nečistôt, korózia na medenom pliešku, mazivosť, kinematická viskozita, bod zákalu, medzná teplota filtrovateľnosti, obsah fosforu, číslo kyslosti, obsah peroxidov, odchýlka od čísla kyslosti, zanášanie vstrekovacích ihiel a prísady zlepšujúce oxidačnú stabilitu.“

2. Smernica 98/34

15. Podľa smernice 98/34 musia členské štáty predtým, ako prijmú určité pravidlá, ktoré by mohli narušiť fungovanie vnútorného trhu, informovať Komisiu.

16. Článok 1 smernice 98/34 obsahuje podstatné vymedzenia pojmov:

„3. ‚technická špecifikácia‘ je špecifikácia obsiahnutá v dokumente upravujúcom charakteristiky, ktoré sa od výrobku vyžadujú, ako je napríklad stupeň kvality, funkčnosť, bezpečnosť a rozmery, vrátane požiadaviek vzťahujúcich sa na výrobok z hľadiska názvu, pod ktorým sa predáva, a tiež terminológie, symbolov, skúšania a skúšobných metód, balenia, označovania alebo štítkovania a postupov posudzovania zhody. …

6. ‚norma‘ je technická špecifikácia schválená uznaným normalizačným orgánom na opakované alebo nepretržité používanie; súlad s ňou nie je povinný a je jednou z nasledujúcich technických špecifikácií:

— …

— európska norma: norma prijatá európskou organizáciou pre normalizáciu a sprístupnená verejnosti,

— vnútroštátna norma: norma prijatá vnútroštátnou organizáciou pre normalizáciu a sprístupnená verejnosti.

…

11. ‚technický predpis‘: technické špecifikácie a ďalšie požiadavky alebo pravidlá o službách vrátane príslušných správnych opatrení, dodržiavanie ktorých je v prípade predaja, poskytovania služieb, zriadenia poskytovateľa alebo používania služby v členskom štáte alebo na väčšej časti jeho územia *de facto* alebo *de jure* povinné, ako aj zákony, predpisy alebo administratívne

5 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o kvalitu automobilového benzínu, motorovej nafty a plynového oleja a zavedenie mechanizmu na monitorovanie a zníženie emisií skleníkových plynov, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 1999/32/ES, pokiaľ ide o kvalitu paliva využívaného v plavidlách vnútrozemskej vodnej dopravy, a zrušuje smernica 93/12/EHS (Ú. v. EÚ L 140, s. 88).

6 — Pozri maďarské vykonávacie ustanovenia k tejto smernici, ktoré sa uvádzajú na internetovej stránke EUR-Lex.

opatrenia…, ktoré zakazujú výrobu, dovoz, predaj alebo používanie výrobku alebo zakazujúce poskytovanie alebo používanie služby alebo usadenie sa subjektu v členskom štáte ako poskytovateľa služby.

Medzi *de facto* technické predpisy patria:

— zákony, predpisy alebo administratívne opatrenia členského štátu, ktoré sa vzťahujú… na technické špecifikácie… a zosúladenie s nimi tvorí predpoklad súladu s povinnosťami vyplývajúcimi z týchto zákonov, predpisov alebo správnych opatrení,

– …“

B – *Európske normy*

17. Únia a EFTA uznávajú CEN ako európsku normalizačnú organizáciu.[7] CEN v roku 1993 prvý raz schválil normu pre európske naftové palivá (EN 590:1993), ktorou sa stanovovala prípustná teplota vzplanutia najmenej 55 stupňov Celzia a v súlade s tým sa stanovila aj v normách, ktoré ju nahradili, a to EN 590:1999, EN 590:2004, EN 590:2009 a EN 590:2013.

C – *Maďarská právna úprava*

1. Vyhláška ministerstva o požiadavkách na kvalitu palív

18. Podľa § 9 ods. 1 písm. c) vyhlášky ministerstva dopravy, telekomunikácií a energetiky č. 20/2008 z 22. augusta o požiadavkách na kvalitu palív (ďalej len „vyhláška ministerstva“) sa preberá smernica 2003/17/ES, ktorou sa mení a dopĺňa smernica o palivách[8] (ďalej len „smernica 2003/17“). Odchýlky od smernice nie sú zrejmé.

2. Zákon o štátnej normalizácii

19. V § 6 zákona č. XXVIII z roku 1995 o štátnej normalizácii (ďalej len „zákon o štátnej normalizácii“) sa záväznosť vnútroštátnej normy upravuje takto:

„1. Uplatňovanie vnútroštátnej normy je dobrovoľné.

2. Právne predpisy s technickým obsahom môžu odkazovať na vnútroštátnu normu, pričom platí, že jej uplatňovaním sa plnia požiadavky stanovené v uvedených predpisoch.

…“

7 — Pozri všeobecné usmernenia spolupráce medzi CEN, CENELEC a ETSI a Európskou komisiou a Európskym združením voľného obchodu citované v poznámke pod čiarou 3 a prílohu I nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 z 25. októbra 2012 o európskej normalizácii (Ú. v. EÚ L 316, s. 12), ktoré nadobudlo účinnosť 1. januára 2013.

8 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 3. marca 2003, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/70/ES týkajúca sa kvality benzínu a naftových palív (Ú. v. EÚ L 76, s. 10; Mim. vyd. 13/031, s. 160).

3. Zákon o spotrebnej dani

20. V § 110 ods. 13 zákona č. CXXVII z roku 2003 o spotrebnej dani a osobitnej právnej úprave predaja výrobkov podliehajúcich spotrebnej dani (ďalej len „zákon o spotrebnej dani“) sa upravuje o. i. predaj bionafty:

„Zo zásobníkov iných čerpacích staníc [než sú čerpacie stanice na zásobovanie lietadiel] možno predávať – a to výlučne prostredníctvom čerpacích zariadení – len… plynové oleje zaradené do položky colného sadzobníka 2710 19 41 a vykurovacie oleje zaradené do položiek sadzobníka 2710 19 41 a 2710 19 45, ktoré zodpovedajú platnej maďarskej norme…, ako aj bionaftu a etanol E85, ktoré zodpovedajú platnej maďarskej norme. …

…“

## III – **Skutkový stav a návrh na začatie prejudiciálneho konania**

21. Správny orgán prvého stupňa vykonal 5. októbra 2009 kontrolu spotrebnej dane, ktorej predmetom boli zásoby naftového paliva Györgya Balázsa.

22. Pri rozbore odobratej vzorky sa zistilo, že teplota vzplanutia tohto naftového paliva nebola v súlade s ustanoveniami maďarskej normy MSZ EN 590:2009. Namiesto stanovených 55 stupňov Celzia dosahovala 44 stupňov Celzia.[9] V deň daňovej kontroly táto norma nebola sprístupnená v maďarskom jazyku.

23. Miestny orgán Riaditeľstva colnej a daňovej kontroly pre Bács-Kiskun v Kiskörösi 21. marca 2013 konštatovalo, že György Balázs porušil zákon o spotrebnej dani, a uložilo mu povinnosť zaplatiť pokutu vo výške 4 418 080 HUF, spotrebnú daň vo výške 883 616 HUF, ako aj odmenu za znalecké úkony vo výške 58 900 HUF. Riaditeľstvo colnej a daňovej kontroly regiónu Dél-Alföld, ktoré je súčasťou Štátnej finančnej a colnej správy, potvrdilo toto rozhodnutie 13. júna 2013.

24. György Balázs sa obrátil na Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Správny a pracovný súd v Kecskeméte, ďalej len „vnútroštátny súd“). V tomto konaní predkladá vnútroštátny súd Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 4 ods. 1 a článok 5 smernice o palivách vykladať v tom zmysle, že iná vnútroštátna právna úprava – okrem kvalitatívnych požiadaviek stanovených vo vnútroštátnej právnej úprave prijatej na základe uvedenej smernice – nemôže ukladať dodávateľovi paliva určité kvalitatívne požiadavky, ktoré sú obsiahnuté vo vnútroštátnej norme a ktoré sú k požiadavkám stanoveným v smernici dodatočné?

2. Má sa článok 1 body 6 a 11 smernice 98/34 vykladať v tom zmysle, že ak platí technický predpis (v prejednávanej veci vyhláška ministerstva prijatá na základe zákonného splnomocnenia), uplatňovanie vnútroštátnej normy prijatej v tejto oblasti môže byť len dobrovoľné, teda že zákon nemôže vyžadovať jej záväzné uplatňovanie?

3. Spĺňa vnútroštátna norma, ktorá v okamihu, v ktorom sa mala podľa správneho orgánu uplatňovať, nie je dostupná v štátnom jazyku, kritérium sprístupnenia vnútroštátnej normy verejnosti stanovené v [článku 1] bode 6 smernice 98/34/ES?“

9 — V návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa pravdepodobne v dôsledku preklepu uvádza, že norma stanovuje teplotu vzplanutia 53 °C.

25. Písomne sa vyjadrili pán Balázs, Helénska republika, Maďarsko a Európska komisia. Na pojednávaní 23. apríla 2015 sa okrem nich zúčastnilo Riaditeľstvo colnej a daňovej kontroly regiónu Dél-Alföld, zatiaľ čo pán Balázs a zástupcovia Grécka sa nedostavili.

## IV – **Právne posúdenie**

26. Regionálne riaditeľstvo colnej a daňovej kontroly (ďalej len „regionálne riaditeľstvo“) na pojednávaní uviedlo, že otázky vnútroštátneho súdu nijako nesúvisia s vecou samou. Napadnutým rozhodnutím sa žiadalo iba o nezaplatenú spotrebnú daň. Porušenie špecifikácií pre naftové palivá sa nesankcionovalo.

27. Ak tým chcelo regionálne riaditeľstvo preukázať, že návrh na začatie prejudiciálneho konania nie je pre rozhodnutie relevantný, a preto je neprípustný, proti takému tvrdeniu treba uviesť, že posúdenie nevyhnutnosti pre rozhodnutie je v právomoci vnútroštátneho súdu a Súdny dvor jeho právomoc, okrem prípadov zjavných chýb, nepreskúmava. [10]

28. Regionálne riaditeľstvo však v odpovedi na položenú otázku pripustilo, že sa použili výsledky rozboru teploty vzplanutia, aby sa určilo, že pán Balázs predával palivo, ktoré podlieha vyššej dani ako zdanené naftové palivo. To znamená, že požiadavky týkajúce sa teploty vzplanutia predsa len majú na zdanenie predmetného paliva význam. Otázky vnútroštátneho súdu už z tohto dôvodu zjavne nie sú ani podľa tvrdení regionálneho riaditeľstva bezvýznamné pre rozhodnutie predloženého právneho sporu.

29. Z toho dôvodu treba na návrh na začatie prejudiciálneho konania odpovedať.

### A – *O prvej prejudiciálnej otázke – dodatočné požiadavky na palivá*

30. Svojou prvou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd chce dozvedieť predovšetkým to, či členské štáty môžu nad rámec požiadaviek smernice o palivách stanoviť ďalšie kvalitatívne požiadavky na uvádzanie naftových palív do obehu.

#### 1. O odchýlke od článku 5 smernice o palivách

31. Podľa článku 5 smernice o palivách členské štáty nesmú zakázať či obmedziť uvedeniu palív, ktoré spĺňajú požiadavky tejto smernice, na trh alebo mu brániť.

32. V rozpore s tým, čo tvrdí Maďarsko a Grécko, sa tým nestanovujú iba minimálne požiadavky. Treba skôr súhlasiť s Komisiou, že – s výhradou ochranného ustanovenia v článku 6 smernice o palivách [11] – v pôsobnosti smernice je sformulovaný zákaz vytvárania prekážok vstupu na trh [12].

33. Tento výklad smernice o palivách vyplýva nielen z jej znenia, ale je aj v súlade s jej právnym základom a účelom, ktorý zreteľne vyplýva z jej odôvodnení.

10 — Rozsudky Križan a i. (C-416/10, EU:C:2013:8, bod 54) a Quelle (C-404/06, EU:C:2008:231, body 19 a 20).

11 — V tejto súvislosti pozri body 34 a 42.

12 — Pozri rozsudok Belgische Petroleum Unie a i. (C-26/11, EU:C:2013:44, body 33 a 36).

34. Smernica o palivách sa totiž pôvodne prijala na základe právomoci v oblasti vnútorného trhu podľa článku 100a ZES (neskôr článok 95 ES, teraz článok 114 ZFEÚ). Aj zmeny, ktoré sa v nej uskutočnili predtým, ako došlo k skutkovým okolnostiam veci samej, najmä prostredníctvom smernice 2003/17, sa vykonali na základe právomoci v oblasti vnútorného trhu podľa článku 95 ES. Táto právomoc umožňuje vo všetkých zneniach aproximáciu predpisov členských štátov. V súlade s tým sa v odôvodnení 1 smernice o palivách uvádza ako jej účel aproximácia právnych predpisov členských štátov, t. j. odstránenie prípadných rozdielov.

35. Tento účel smernice o palivách, ktorým je odstránenie prekážok obchodovania, by sa nemohol uskutočniť, pokiaľ by členské štáty mohli rozšíriť požiadavky na palivá, ktoré sa v nej stanovujú. Ustanovenia smernice o palivách preto nemožno považovať za minimálne požiadavky, ale za taxatívnu úpravu. [13]

36. Normatívny kontext zákazu podľa článku 5 smernice o palivách a ochranného ustanovenia podľa článku 6, ktoré sa stanovuje už v oblasti právomoci pre vnútorný trh, v súčasnosti v článku 114 ods. 10 ZFEÚ, podporuje tento výklad: článok 6 smernice o palivách povoľuje členským štátom za úzko definovaných podmienok a pod podmienkou európskeho skúšobného postupu stanoviť prísnejšie environmentálne špecifikácie. Ešte raz to podporuje aj odôvodnenie 20 smernice o palivách, podľa ktorého by len podľa postupu uvedeného v tejto smernici malo byť členským štátom umožnené požadovať povolenie predaja paliva, len ak spĺňa prísnejšie environmentálne špecifikácie, než sú stanovené touto smernicou.

37. Tieto prísne požiadavky, ktorými je podmienená odchýlka od smernice o palivách, sú nevyhnutné práve preto, že nestanovujú minimálne požiadavky, ale v zásade sú taxatívne. [14]

38. A napokon, na rozdiel od toho, čo sa domnieva regionálne riaditeľstvo, neexistuje ani nijaký dôvod, aby sa maloobchodníkom, ako je pán Balázs, zabránilo odvolávať sa na článok 5 smernice o palivách. Naopak, keby tento zákaz neplatil pre stupeň maloobchodu, členské štáty by ho mohli bez problémov obísť.

## 2. O pôsobnosti smernice

39. Zákaz v článku 5 smernice o palivách sa však obmedzuje na pôsobnosť smernice. [15] Táto smernica podľa článku 1 stanovuje technické špecifikácie *týkajúce sa zdravia a životného prostredia* pre palivá používané v motorových vozidlách vybavených zážihovými a vznetovými motormi. [16]

40. Z tohto normatívneho kontextu s článkom 1 smernice o palivách vyplývajú dva závery.

41. Ako som už uviedla vo svojich návrhoch vo veci Belgische Petroleum Unie a i., zákaz v článku 5 smernice o palivách nemožno chápať v zmysle podrobných zákazov obmedzenia základných slobôd. Článok 5 smernice o palivách teda nebráni akémukoľvek obmedzeniu uplatnenia palív, ktoré zodpovedajú normám, na trhu a môže sa týkať len *technických* špecifikácií palív. To znamená, že napr. na úpravy cien, ustanovenia o reklame na palivá alebo ustanovenia o zdaňovaní výrobkov z minerálneho oleja sa nevzťahuje zákaz obmedzenia podľa článku 5 smernice o palivách. [17]

13 — V tomto zmysle pozri rozsudky Komisia/Dánsko (278/85, EU:C:1987:439, bod 22) a Cindu Chemicals a i. (C-281/03 a C-282/03, EU:C:2005:549, bod 44).

14 — Pozri rozsudky Komisia/Francúzsko (C-52/00, EU:C:2002:252, body 19 a 20), Komisia/Grécko (C-154/00, EU:C:2002:254, body 15 a 16) a González Sánchez (C-183/00, EU:C:2002:255, body 28 a 29).

15 — Pozri rozsudok Toolex (C-473/98, EU:C:2000:379, bod 27 a nasl.) v súvislosti s právnou úpravou o chemikáliách.

16 — Pozri návrhy, ktoré som predniesla vo veci Belgische Petroleum Unie a i. (C-26/11, EU:C:2012:480, bod 43).

17 — Návrhy, ktoré som predniesla vo veci Belgische Petroleum Unie a i. (C-26/11, EU:C:2012:480, bod 41 a nasl.).

42. V tomto prípade k tomu treba doplniť, že zákaz podľa článku 5 smernice o palivách sa dokonca nevzťahuje na všetky technické špecifikácie palív, ale len na tie technické špecifikácie uvedené v článku 1 týkajúce sa „*zdravia a životného prostredia*“. Potvrdzuje to odôvodnenie 2 smernice o palivách, podľa ktorého Komisia pri svojom návrhu vychádzala z vysokej úrovne ochrany týkajúcej sa ochrany zdravia a životného prostredia, kým oblasti ako „bezpečnosť“ a „ochrana spotrebiteľa“, ktoré sa v tejto súvislosti uvádzajú v rámci právomoci pre oblasť vnútorného trhu, sa nespomínajú.

43. Ani v novelách prostredníctvom smerníc 2000/71 a 2003/17 sa do pôsobnosti smernice o palivách tieto dve oblasti nezačlenili. [18] Odôvodnenie 2 smernice 2003/17 aj naďalej uvádza len „ochranu zdravia a životného prostredia“. Treba pritom vychádzať z toho, že práve pojem „bezpečnosť“ bol veľmi dôležitý pri špecifikácii teploty vzplanutia, pretože zahŕňa technické zabezpečenie výrobkov. [19]

44. Najnovšia novela smernicou 2009/30 síce obsahuje aj bodové pravidlá o kovových prísadách v palivách, ktoré Súdny dvor priradil k cieľu ochrany spotrebiteľa. [20] Existujú však pochybnosti o tom, že účelom týchto pravidiel je úplná harmonizácia ochrany spotrebiteľa. Okrem toho sa vo veci samej neuplatnia. Súdny dvor sa k nim preto ani nemusí v tomto konaní vyjadrovať.

45. V súlade s týmto účelom smernice o palivách, ktorý sa obmedzuje na hľadiská týkajúce sa zdravia a životného prostredia, ochranné ustanovenie v článku 6 ods. 1 smernice o palivách povoľuje členským štátom komplementárnym spôsobom iba to, aby stanovili prísnejšie *environmentálne* špecifikácie s ohľadom „na ochranu zdravia ľudí v niektorých aglomeráciách alebo životného prostredia v ekologicky citlivých oblastiach.“ To znamená, že účel výnimočne prípustných opatrení členských štátov sa tiež obmedzuje na ochranu zdravia a životného prostredia.

46. Smernica o palivách preto neharmonizuje špecifikácie, pokiaľ ide o aspekty bezpečnosti a ochrany spotrebiteľa.

47. Z toho vyplýva, že článok 5 smernice o palivách síce v zásade bráni všetkým vnútroštátnym pravidlám, ktoré nadväzujú na technické špecifikácie palív týkajúce sa zdravia a životného prostredia, ale nie je to tak v prípade iných špecifikácií, najmä ak sú zamerané na bezpečnosť palív a ochranu spotrebiteľa.

### 3. O uplatnení zákazu obmedzenia podľa článku 5 smernice o palivách

48. V Maďarsku existujú dve právne normy, ktoré upravujú uvádzanie palív na trh: vyhláška ministerstva a zákon o spotrebnej dani.

49. Maďarskou vyhláškou ministerstva sa podľa jej § 9 preberajú kvalitatívne požiadavky smernice o palivách, ako ich stanovila novela smernicou 2003/17. Samotná vyhláška ministerstva okrem toho neobsahuje nijaké požiadavky týkajúce sa naftových palív, ktoré by prekračovali platné znenie smernice o palivách, ako limit teploty vzplanutia. Za právne záväzné nevyhlasuje ani prípadné dodatočné kvalitatívne požiadavky uvedené vo vnútroštátnej, resp. európskej norme. Podľa § 3 ods. 2 vyhlášky ministerstva platí len domnienka, že ak palivo spĺňa požiadavky vnútroštátnej normy platnej v danom čase alebo rovnocennej európskej normy, spĺňa požiadavky stanovené touto vyhláškou.

18 — Naproti tomu najnovšia novela smernicou 2009/30 obsahuje na podnet predovšetkým Parlamentu aj pravidlá, ktoré Súdny dvor priradil k cieľu chrániť spotrebiteľa; pozri rozsudok Afton Chemical (C-343/09, EU:C:2010:419, body 48, 49, 55, 56, 88, 92 a 95). Tieto zmeny sa však vo veci samej ešte neuplatnia.

19 — PIPKORN, J., BARDENHEWER-RATING, A., TASCHNER, H. C., in: von der GROEBEN, H., SCHWARZE, J. (Hrsg.): *Kommentar zum Vertrag über die Europäische Union und zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft*. 6. vyd. Baden-Baden: Nomos, 2003, zv. 2, článok 95 ES, s. 1436, bod 72; TIETJE, S., in: GRABITZ, HILF, NETTESHEIM (Hrsg.): *Das Recht der Europäischen Union*. 43. doplňujúce vydanie. Marec 2011, článok 114 ZFEÚ, bod 146; KAHL, in: CALLIES, RUFFERT (Hrsg.): *EUV/AEUV*. 4. vyd. 2011, článok 114 ZFEÚ, bod 36; LEIBLE, SCHRÖDER, in: SREINZ (Hrsg.): *EUV/AEUV*. 2. vyd. 2012, článok 114 ZFEÚ, bod 80.

20 — Rozsudok Afton Chemical (C-343/09, EU:C:2010:419, body 48, 49, 55, 56, 88, 92 a 95).

50. V tom nemožno identifikovať rozpor s článkom 5 smernice o palivách.

51. Maďarská norma MSZ EN 590:2009, ktorá sa zhoduje s normou CEN EN 590:2009, síce obsahuje dodatočné kvalitatívne požiadavky, predovšetkým limit teploty vzplanutia, ale podľa § 6 ods. 1 maďarského zákona o štátnych normách sa uplatnenie vnútroštátnej normy v zásade uskutočňuje dobrovoľne.

52. Maďarský zákon o spotrebnej dani však v § 110 ods. 13 obsahuje úpravu o predaji naftových palív: čerpacie stanice môžu podľa nej predávať len také naftové palivá, ktoré zodpovedajú platnej maďarskej norme. Norma a jej dodatočné požiadavky sa tak podľa maďarského práva stávajú záväzné.

53. V § 110 ods. 13 zákona o spotrebnej dani sa síce na prvý pohľad upravujú len spôsoby predaja, teda ktoré výrobky môžu čerpacie stanice predávať. Keďže v praxi sú čerpacie stanice jediným predajným miestom, ktoré využívajú koncoví spotrebitelia, ide v skutočnosti o požiadavky na tovar naftové palivo, ktoré nemožno považovať iba za spôsoby predaja. [21]

54. Technická špecifikácia teploty vzplanutia sa však nezakladá na zdravotných alebo environmentálnych hľadiskách, čo podľa článku 1 predstavuje podmienku pôsobnosti smernice o palivách, ale na hľadiskách bezpečnosti a ochrany spotrebiteľa.

55. Teplota vzplanutia materiálu predstavuje indíciu nebezpečenstva požiaru alebo výbuchu, ktoré existuje v danom prípade, to znamená rozhodujúce hľadisko bezpečnosti výrobku. Označuje totiž najnižšiu teplotu, pri ktorej sa vyparuje také množstvo paliva, že po zlúčení so vzduchom môže vzniknúť horľavá zmes, ktorá sa prostredníctvom zážihového zapaľovania vznieti. [22]

56. Okrem toho sa všetci účastníci na pojednávaní stotožnili s názorom, že dodržiavanie teploty vzplanutia stanovenej v norme je dôležité pre funkčnosť a ochranu motorov vozidiel. Účelom tohto parametra je teda aj ochrana spotrebiteľov pred poškodením vozidiel.

57. Z toho vyplýva, že článok 5 smernice o palivách sa prinajmenšom neuplatní na špecifikáciu teploty vzplanutia naftových palív.

58. V súlade s týmto záverom je, že normotvorca na úrovni Únie v odôvodnení 31 smernice 2009/30 výslovne vyzýva, aby sa aktualizovala norma CEN EN 590:2004 a stanovili sa hraničné hodnoty pre technické parametre, ktoré nie sú zahrnuté v smernici o palivách, okrem iného teplota vzplanutia. Vyhovieť tejto výzve by bolo sotva možné, keby smernica o palivách bránila už takým dodatočným požiadavkám. Hoci totiž samotná norma CEN nie je záväzná, je vhodné, aby sa hodnoty, ktoré obsahuje, stali záväznými, rozhodne pokiaľ slúžia bezpečnosti výrobkov.

59. Neexistencia harmonizovaných požiadaviek na špecifikácie palív, ktoré sa zakladajú na bezpečnosti, však – pokiaľ ide uvádzanie palív na trh – ešte členským štátom nepriznáva neobmedzenú mieru voľnej úvahy pri stanovovaní takých vnútroštátnych technických špecifikácií. [23]

21 — Rozsudky Canal Satélite Digital (C-390/99, EU:C:2002:34, bod 30) a Dynamic Medien (C-244/06, EU:C:2008:85, bod 31).

22 — Na účely technickej definície pozri napríklad internetovú stránku http://www.urz.uni-heidelberg.de/saphelp/helpdata/DE/35/26bf45afab52b9e10000009b38f974/content.htm, naposledy navštívenú 13. apríla 2015.

23 — Návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Trstenjak vo veci Fra.bo (C-171/11, EU:C:2012:176, bod 22); pozri rozsudky Lidl Magyarország (C-132/08, EU:C:2009:281, bod 45) a Brandsma (C-293/94, EU:C:1996:254, bod 10 a nasl.).

60. Pokiaľ oblasť nebola na úrovni Únie predmetom úplnej harmonizácie, členský štát môže uvedenie výrobku na trh podriadiť iba požiadavkám, ktoré sú v súlade s povinnosťami vyplývajúcimi zo Zmluvy, najmä so zásadou voľného pohybu tovaru uvedenou v článkoch 34 ZFEÚ a 36 ZFEÚ.[24] Návrhy predpisov, ktorými sa vytvára záväznosť technických špecifikácií, musí okrem toho v súlade s článkom 8 smernice 98/34 predtým, ako nadobudnú účinnosť, oznámiť Komisii, takže je možné vykonať preventívnu kontrolu na základe ustanovení o voľnom pohybe tovaru.[25]

4. O odpovedi na prvú prejudiciálnu otázku

61. Za týchto okolností treba na prvú prejudiciálnu otázku odpovedať, že smernicou o palivách sa úplne harmonizujú iba technické špecifikácie naftového paliva týkajúce sa zdravia a životného prostredia. Naproti tomu zákaz v článku 5 tejto smernice nebráni členskému štátu v tom, aby stanovil dodatočné špecifikácie palív, ktoré sa týkajú bezpečnosti, napríklad limit teploty vzplanutia pre naftové palivá.

B – *O druhej prejudiciálnej otázke – záväznosť noriem popri technických predpisoch*

62. Druhou prejudiciálnou otázkou sa chce vnútroštátny súd dozvedieť, či z vymedzení pojmov „norma“ v článku 1 bode 6 smernice 98/34 a „technický predpis“ v bode 11 vyplýva, že v určitej oblasti môžu okrem záväzného technického predpisu existovať len nezáväzné „normy“.

63. Táto otázka sa zrejme zakladá na tom, že „norma“ podľa článku 1 bodu 6 smernice 98/34 nie je záväzná, pričom „technický predpis“ podľa bodu 11 je záväzný.

64. V Maďarsku existuje priamo záväzná špecifikácia pre naftové palivá, a to vyhláška ministerstva, ktorou sa preberá smernica o palivách. Na základe § 110 ods. 13 maďarského zákona o spotrebnej dani je však okrem toho záväzná aj platná maďarská norma upravujúca predaj naftových palív na čerpacích staniciach.

65. V tejto súvislosti treba najprv uviesť, že podľa článku 8 ods. 1 prvého pododseku smernice 98/34 sa norma môže stať záväznou aj tak, že členský štát preberie európsku alebo medzinárodnú normu, ako napr. normu CEN, do technického predpisu. Nie je zjavný nijaký dôvod, prečo by mal byť taký prenos v prípade vnútroštátnych noriem vylúčený, najmä ak sú tieto normy z ich hľadiska v súlade s normami CEN.

66. Smernica 98/34 ďalej neobsahuje nijakú úpravu, ktorá by členskému štátu bránila v tom, aby v určitej oblasti vyhlásil záväznosť viacerých technických špecifikácií.

67. Ani rozlišovanie medzi nezáväznými normami a záväznými technickými predpismi nevylučuje paralelnú existenciu viacerých záväzných technických predpisov. Toto rozlišovanie sa zameriava iba na odlišné postupy poskytovania informácií, ktoré sa pre normy stanovujú v článkoch 2 až 6 smernice 98/34, ale pre technické predpisy v článkoch 8 a 9.

24 — Rozsudok Komisia/Portugalsko (C-432/03, EU:C:2005:669, bod 35). Pozri tiež rozsudok Toolex (C-473/98, EU:C:2000:379, bod 33).

25 — Rozsudky CIA Security International (C-194/94, EU:C:1996:172, bod 40), Lidl Italia (C-303/04, EU:C:2005:528, bod 22), Sandström (C-433/05, EU:C:2010:184, bod 42) a Belgische Petroleum Unie a i. (C-26/11, EU:C:2013:44, bod 49).

68. Ak by súbežná platnosť viacerých úprav mala vyvolať pochybnosti o norme, ktorú treba dodržiavať, viedlo by to k vzniku otázok týkajúcich sa práva Únie len vtedy, ak by boli dotknuté pravidlá stanovené právom Únie. V tomto prípade by v tejto súvislosti prichádzali do úvahy špecifikácie v smernici o palivách, ale návrh na začatie prejudiciálneho konania neobsahuje nijaký odkaz na to, že by sa ich uplatňovanie v Maďarsku obmedzovalo. Smernica 98/34 rozhodne neobsahuje nijaké ustanovenie o tomto type kolidujúcich úprav.

69. Na druhú prejudiciálnu otázku treba teda odpovedať, že smernica 98/34 nebráni členským štátom v tom, aby v prípade platnosti technického predpisu v zákonnej úprave stanovili záväzné uplatňovanie vnútroštátnej normy, ktorá bola v tejto oblasti dodatočne prijatá.

C – *O tretej prejudiciálnej otázke – dostupnosť v štátnom jazyku*

70. Treťou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd chce dozvedieť, či vnútroštátna norma, ktorá v čase, keď sa podľa názoru orgánu mala uplatňovať, nebola dostupná v štátnom jazyku, spĺňa kritérium sprístupnenia vnútroštátnej normy verejnosti stanovené v článku 1 bode 6 smernice 98/34.

71. Táto otázka sa vzťahuje na to, že maďarská norma MSZ EN 590:2009 neexistovala v čase porušenia uvedeného v návrhu na začatie prejudiciálneho konania v maďarskom jazyku, ale bola dostupná len v angličtine.

72. Pri izolovanom pohľade nie je zrejmé, do akej miery je na rozhodnutie právneho sporu vo veci samej relevantné, či maďarská norma spĺňa definíciu v článku 1 bode 6 smernice 98/34. Túto otázku chápem skôr v tom zmysle, či smernica 98/34 bráni záväznosti technickej špecifikácie, ktorá nie je sprístupnená verejnosti, pretože nie je dostupná v štátnom jazyku.

73. V tejto súvislosti v prvom rade nie je jednoznačné, či je sprístupnenie verejnosti v zmysle článku 1 bodu 6 smernice 98/34 podmienené dostupnosťou v štátnom jazyku. Kritérium sprístupnenia verejnosti sa totiž neuvádza len v súvislosti s vnútroštátnymi normami, ale aj pre európske a medzinárodné normy. Posledné dva uvedené typy noriem však v prevažnej väčšine členských štátov neexistujú v štátnom jazyku. Pracovnými jazykmi CEN/CENELEC sú angličtina, francúzština a nemčina.[26] Pritom nie je nevyhnutné, aby jedna norma existovala vo všetkých troch jazykoch. S ohľadom na to, že normotvorca na úrovni Únie musí vedieť o tejto okolnosti, nemožno predpokladať, že podmienkou sprístupnenia verejnosti je dostupnosť v príslušnom štátnom jazyku.

74. V tomto prípade sa však nemusí rozhodnúť o tom, či to platí aj pre vnútroštátne normy. Vo veci samej totiž nejde o účinky normy ako nezáväznej technickej špecifikácie, ale o *záväznosť* špecifikácií, ktoré norma obsahuje. Ide teda o účinnosť technických predpisov v zmysle článku 1 bodu 11 smernice 98/34.

75. Definícia technického predpisu však ani nespomína sprístupnenie verejnosti, ani neodkazuje na jazyk predpisu. Navyše zo smernice 98/34 nemožno odvodiť ani pravidlo uplatňovania technických predpisov so zreteľom na jazyk, v ktorom sú koncipované.

76. Z toho vyplýva, že na tretiu prejudiciálnu otázku treba odpovedať, že smernica 98/34 nevyžaduje, aby členské štáty sprístupnili technické predpisy vo svojom štátnom jazyku.

26 — Pozri oddiel 8 druhej časti rokovacieho poriadku CEN/CENELEC – Spoločné pravidlá pre prácu v oblasti normalizácie na stránke http://boss.cen.eu/ref/IR2_D.pdf, naposledy navštívenej 13. apríla 2015.

## V – **Návrh**

77. Navrhujem preto Súdnemu dvoru, aby na návrh na začatie prejudiciálneho konania odpovedal takto:

1. Smernicou 98/70/ES týkajúcou sa kvality benzínu a naftových palív, zmenenou a doplnenou nariadením (ES) č. 1882/2003, sa harmonizujú iba technické špecifikácie naftového paliva týkajúce sa zdravia a životného prostredia. Naproti tomu zákaz v článku 5 smernice 98/70/ES nebráni členskému štátu v tom, aby stanovil dodatočné špecifikácie palív, ktoré sa týkajú bezpečnosti, napríklad limit teploty vzplanutia pre naftové palivá.

2. Smernica 98/34/ES, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti, zmenená a doplnená smernicou 2006/96/ES, nebráni členským štátom v tom, aby v prípade platnosti technického predpisu v zákonnej úprave stanovili záväzné uplatňovanie vnútroštátnej normy, ktorá bola v tejto oblasti dodatočne prijatá.

3. Smernica 98/34 nevyžaduje, aby členské štáty sprístupnili technické predpisy vo svojom štátnom jazyku.